

KUNSTMURUKATTEGA JALGPALLIVÄLJAKU KASUTAMINE JA HOOLDUS

I ÜLDISED SOOVITUSED KUNSTMURUVÄLJAKU KASUTAMISEKS

Nagu naturaalmuruga väljakud vajavad ka kunstmuruväljakud hooldust. Väljaku hooldus mõjutab otseselt väljaku mänguomadusi ja eluiga.

Soovituslikult tohib väljakul kanda ainult selleks ette nähtud jalanõusid. Närimiskummi ja sigarettide kasutamine mänguväljakul on keelatud. Väljakul tohivad liikuda ainult selleks ettenähtud liiklusvahendid, hooldusmasinad (kogukaal ei tohi ületada 1,5 t). Tuleb jälgida, et mängijate sisenemisel ei satuks väljakule muda ja mulda. Spordivahendeid (väravaid jms.) tuleb liigutada ettevaatlikult, lohistamine mööda väljakut võib vigastada kunstmuru. Loomi väljakule mitte lasta.

II IGAPÄEVANE HOOLDUS

Väljakule sattunud prügi, mis võib kahjustada väljaku katet (pudelid, metallpurgid jne), tuleb koristada ja jälgida, et väljak ja selle ümbrus oleks puhas. Drenaaži tuleb kontrollida ja hoida töokorras. Väljaku juurdepääsuteed ja väravate ümbrus tuleb pühkida ja hoida puhtana, et mustust ja mulda ei kantaks jalgadega väljakule.

III IGANÄDALANE HOOLDUS

Kunstmuru tuleb harjata kord nädalas ja/või iga 25 – 30 kasutustunni järel vastavate harjadega. Harjata ei ole soovitatav vihma korral juhul, kui väljak on märg. Kunstmuru pealispind peab olema kuiv, et täidet oleks võimalik ühtlaselt harjata. Kui täide kleepub harja külge, siis on tingimused harjamiseks liiga märjad.

Harjamine:

- Harjamise eesmärk on saada kunstmuru libe püstisesse asendisse ja tasandada täitekummi

- Harjamine peaks toimuma ühes suunas. Põhisuunad on: põiki väljakut, pikiväljakut ja diagonaalis üle väljaku
- Harjata tuleks ~ 25 – 30 kasutustunni järel = 1 harjamine/nädalas
- Harjata tuleb ühtlase/tasase kiirusega. Vältige samas kohas sõitmist

Sügisperioodil tuleb koristada väljakule langenud puulehed ja prügi. Koristamata jäänud puulehed ja prügi soodustavad huumuse teket täites ning vetikate ja sambla kasvu, mis omakorda muudab väljaku mänguomadusi halvemaks.

Igasugune väljaku äärtesse tekkiv umbrohi tuleb käsitsi eemaldada.

IV IGAKUINE HOOLDUS

Kord kuus tuleb kontrollida värava ala, tsentri ringi ja teisi tiheda kasutusega alade täite ühtlust. Ebaühtlane täide tuleb tasandada kasutades käsiharja. Madalamad kohad tuleb täita ning seejärel üle harjata.

V AASTANE HOOLDUS

Vähemalt kord aastas tuleb kontrollida ja mõõta täite taset, mis peab sõltuvalt murutüübist jätma murulible ülevalt vabaks 10-20 mm. Vajadusel lisada täidet. Täidet on võimalik juurde panna liivapuisturiga ja seejärel harjata. Täite lisamist teha ainult kuiva täite ja kunstmuruga. Puisturiga täite lisamist kogu väljaku ulatuses on vaja teha vähemalt 1 x kahe - kolme aasta tagant. Sama sagedalt on (1 x kahe - kolme aasta tagant) vaja täitekummi puhastada. Seda tehakse spetsiaalse tehnikaga, harjates täitekumm spetsiaalsele sõelale, kus mustus ja praht eraldatakse täitekummist, lisatakse uut täitekummi, segatakse see omavahel ja laotatakse väljakule tagasi. Nii tehes ei jää uus täitekumm pinnale, vaid seguneb olemasolevaga ja annab parema tulemuse.

Kunstmurukatte ühenduskohti ja ääri tuleb kontrollida vähemalt kord aastas, jalutades mööda väljakut. Väljaku kunstmurukatte kahjustustest tuleb informeerida väljaku paigaldajat (või tarnijat), sõltumata sellest, kas kahjustused on tekkinud õnnetuse või vandalismi tagajärjel.

Väljaku kohale ulatuvate puude oksad tuleb lõigata tagasi. Puude õietolm muudab väljaku kleepuvaks ja väljakut on raske hoida puhtana.

VI LUME KORISTAMINE

Lund võib mänguväljakult eemaldada väiketraktoriga:

- rehvid: madalamustrilised või siledad;
- soovituslik jõuülekanne: hüdrostaatiline neljarattavedu;

- lisaseadmed: muudetava nurgaga sahk puuteraga, esilaadur ja soolapuistur;
- kaal: koos lisaseadmetega mitte üle 1,5 t

Soovituslikult tuleks lund lükates jätta ~ 1 – 2 cm paksune lumekiht vältimaks kunstmuru mehaanilist vigastamist. Osaliselt jäätunud pinnad võib sulatada kasutades tavalist “talvesoola” (konsulterite kohaliku omavalitsuse keskkonnanõunikuga).

VII NÕUANDEID KUNSTMURUVÄLJAKUL TREENIMISEKS JA MÄNGIMISEKS

- Kasutage treeningutel liigutatavaid väravaid;
- Peale treeningut lükake väravad kunstmuru servades olevale hooldusalale;
- Kasutage kiirendus- ja redelharjutusteks ning muudeks intensiivseteks harjutusteks väljaku erinevaid piirkondi;
- Koristage enda järel praht (teibid, tühjad joogipudelid, närimiskumm jne);

Näidistabel kunstmuru hooldetöödest.

	NIMETUS		JAN.	VEEB.	MÄR.	APR.	MAI	JUN.
1	Harjamine	1 x nädalas/ min. iga 25 - 30 kasutustunni järel						
2	Prahi ja mustuse koristamine	1 x nädalas						
3	Puulehtede, okaste jms eemaldamine	1 x nädalas						
4	Tiheda kasutusega alade harjamine ja täitekummiga täitmine	1 - 2 x kuus/ peale harjamist						
5	Kobestamine spetsiaalse terasharjaga	2 - 4 x aastas						
6	Täiteaine puhastamine	1 x 2 - 3.a. Jooksul						
7	Täiteaine lisamine	1 x 2 - 3.a. Jooksul						
8	Täiteaine vahetamine	u. 10.a. tagant/ vastavalt vajadusele						

	NIMETUS		JUL.	AUG.	SEPT.	OKT.	NOV.	DET.
1	Harjamine	1 x nädalas/ min. iga 25 - 30 kasutustunni järel						
2	Prahi ja mustuse koristamine	1 x nädalas						
3	Puulehtede, okaste jms eemaldamine	1 x nädalas						
4	Tiheda kasutusega alade harjamine ja täitekummiga täitmine	1 - 2 x kuus/ peale harjamist						
5	Kobestamine spetsiaalse	2 - 4 x aastas						

	terasharjaga							
6	Täiteaine puhastamine	1 x 2 - 3.a. Jooksul						
7	Täiteaine lisamine	1 x 2 - 3.a. Jooksul						
8	Täiteaine vahetamine	u. 10.a. tagant/ vastavalt vajadusele						

Soovitavad hooldetööde vahendid (minimaalselt vajalik):

1. Murutraktor, ATV või väiketraktor
2. Järelveetav spetsiaalne hari. Soovitatavalt koos reguleeritavate (eemaldatavad) teraspiidega.
3. Järelveetav metall- ja/või kummirest
4. Tänavapuhastushari
5. Järelkõnnitav kuivkoristusmasin